

Psykologiliitto

Ajankohtaiskatsaus: valtio, yliopisto, kirkko, yksityinen

Liittovaltuuston kevätkokous
6.5.2023

Annamari Jokinen
Pääsihteeri

Työ- ja virkaehtosopimusten neuvottelukierros 2023

- Työ- ja virkaehtosopimukset solmitaan määräajaksi, yleensä 2—3 vuodeksi
- Sopimus pitää irtisanoa määräajassa, jos halutaan uusi sopimus/muutoksia sopimukseen
- Osapuolet aloittavat neuvottelut yleensä n. 2 kk ennen sopimuskauden päätöstä
- Osapuolia ovat työnantajajärjestöt (-elimet) ja työntekijäjärjestöt

Psykologiliitto

ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA

KIRKON VIRKA- JA TYÖEHTOSOPIMUKSEN 2022-2024 ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA

1 § Sopimuskausi ja sopimuksen mahdollinen irtisanominen

Tämä virka- ja työehtosopimus on voimassa 1.3.2022–29.2.2024. Sopimuksen voimassaolo jatkuu 29.2.2024 jälkeen vuoden kerrallaan, jollei sitä kirjallisesti irtisanoa viimeistään kuusi viikkoa ennen sopimuskauden päättymistä.

Irtisanomisesta huolimatta tämän sopimuksen määräykset ovat voimassa, kunnes yhteisesti todetaan neuvottelujen uudesta sopimuksesta päättyneen tai joku sopijaosapuoli kirjallisesti ilmoittaa katsovansa neuvottelut päättyneiksi.

10 § Neuvottelumenettely ja työrauha

Neuvottelumenettelystä ja työrauhasta on voimassa, mitä Kirkon pääsopimuksessa on määrätty.

Helsingissä 7. päivänä maaliskuuta 2022

KIRKON TYÖMARKKINALAITOS

JULKISALAN KOULUTETTUIEN NEUVOTTELUJÄRJESTÖ JUKO RY.

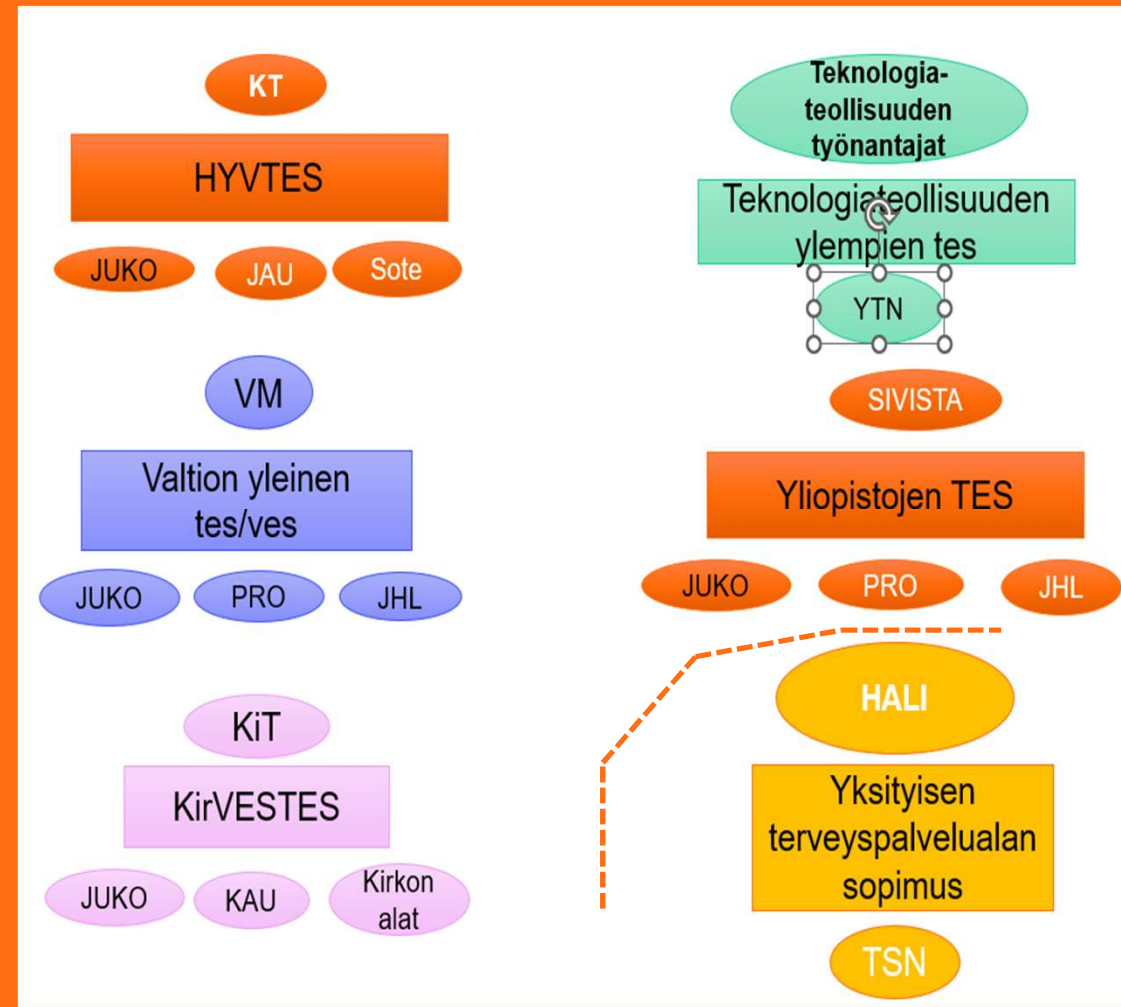
KIRKON ALAN UNIONI R.Y.

KIRKON ALAT RY

Pääsopijat

- = virka- ja työehtosopimusten allekirjoittajajärjestöt, neuvotteluosapuolet, joilla sopimusoikeudet
- Psykologeja edustavat pääsopijoina
 - JUKO julkisella sektorilla, yliopistoissa ja AVAIN TES:ssä
 - YTN yksityisellä sektorilla (teollisuudessa)
- Psykologiliitto "pääsopijana" YTHS:n ja Psykologiliiton työehtosopimuksessa

Psykologiliitto

Työrauha (kuvassa vastakohta)

= työntekijät sitoutuvat olemaan menemättä lakkoon

- Työnantaja ostaa, työntekijät myyvät virka- ja työehtosopimusneuvotteluissa
- Kun sopimuskausi päättyy ja työ- ja virkaehtosopimus on irtisanottu, työrauhavelvoite raukeaa ja työntekijöillä on perustuslaissa turvattu oikeus työtaisteluun

Psykologiliitto

Neuvottelukierros 2022—2023—2024—2025

- Vuoden 2022 neuvottelukierros synnytti ns. 1+1 –optiovuosisopimuksen kaikille muille sektoreille paitsi kunta/hyvinvointialueille, YTHS:ään ja AVAINTE:iin, jotka tekivät 3-vuotisen ratkaisun
- Vuonna 2023 piti neuvotella vain tämän vuoden korotuksista
- Työntekijäjärjestöt päätyivät kaikilla sopimusaloilla sopimusten irtisanomiseen
- Lakkoja ei tarvittu, lukuun ottamatta YTN teknologiateollisuus
- Lopputuloksena uudet kaksivuotiset sopimukset - paitsi kemian neuvottelut kesken
- Sopimuskaudet yltävät loppuvuoteen 2024 (YTN) tai alkuvuoteen 2025 (JUKO)

Vientialakytky/verrokkialatakuu

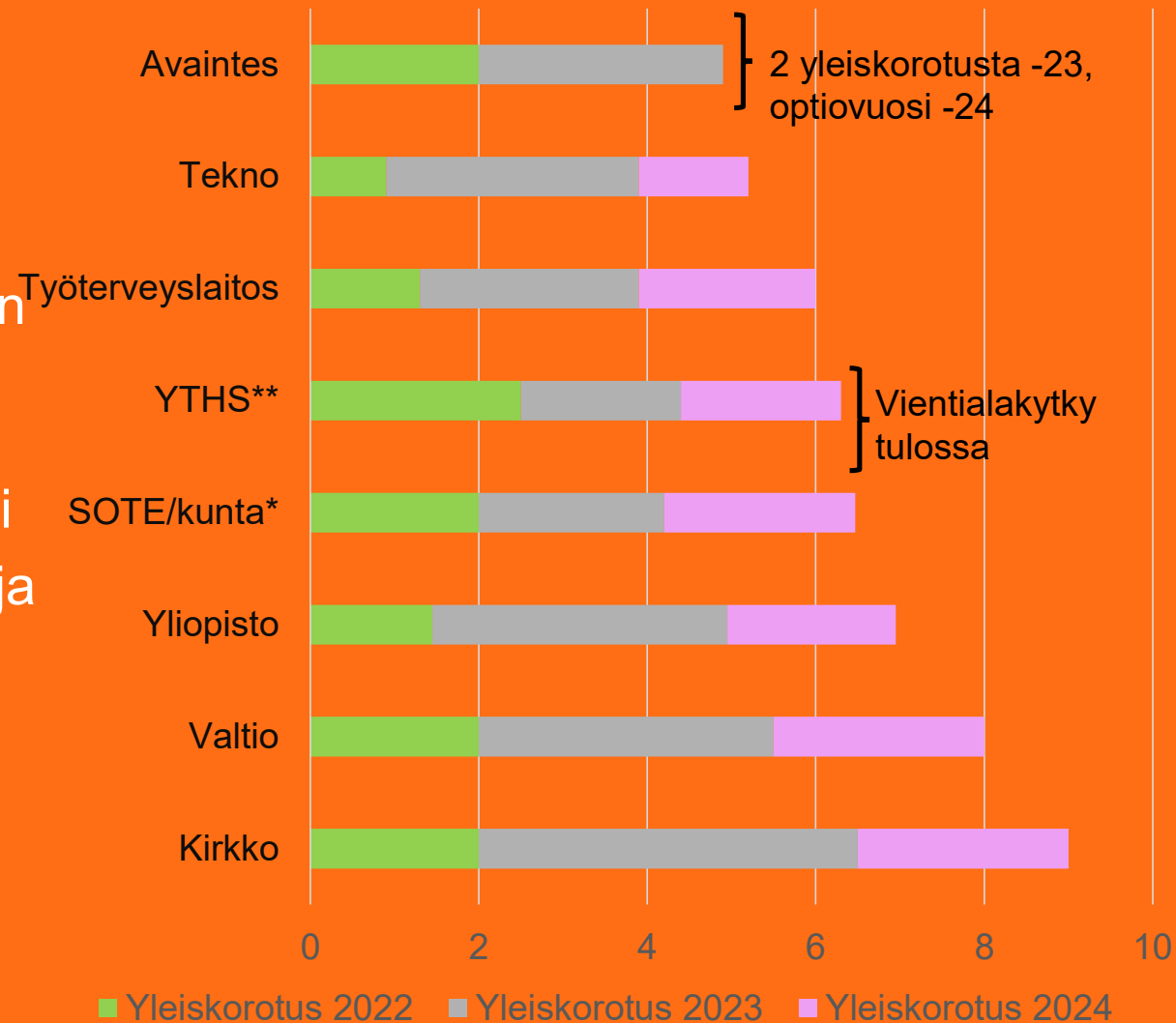
- Neuvottelukierroksen uutuus
- Sisältyi sote-sovitteluratkaisuun 2022
- Korotustaso sidottiin teknologia- ja kemianteollisuuden sekä Auto- ja kuljetusalan ammattiliiton AKT:n palkkaratkaisuihin 2023
- Sote-korotusten yli menevä keskiarvo tuli lisäkorotuksena sote-alalle, opettajille, YTHS:lle, AVAINTESiin

Yleiskorotus

- = korotus, jonka saavat kaikki kyseisen työ- tai virkaehtosopimuksen piiriin kuuluvat työntekijät
- Korottaa perus-/tehtäväkohtaisia palkkoja ja palkkataulukoita pysyvästi
- Akavalaisena tavoitteena prosenttilinja = prosentuaalinen yleiskorotus
- Sekalinja = prosentuaalinen korotus, mutta kuitenkin vähintään x euroa
-> suosii pienituloisia

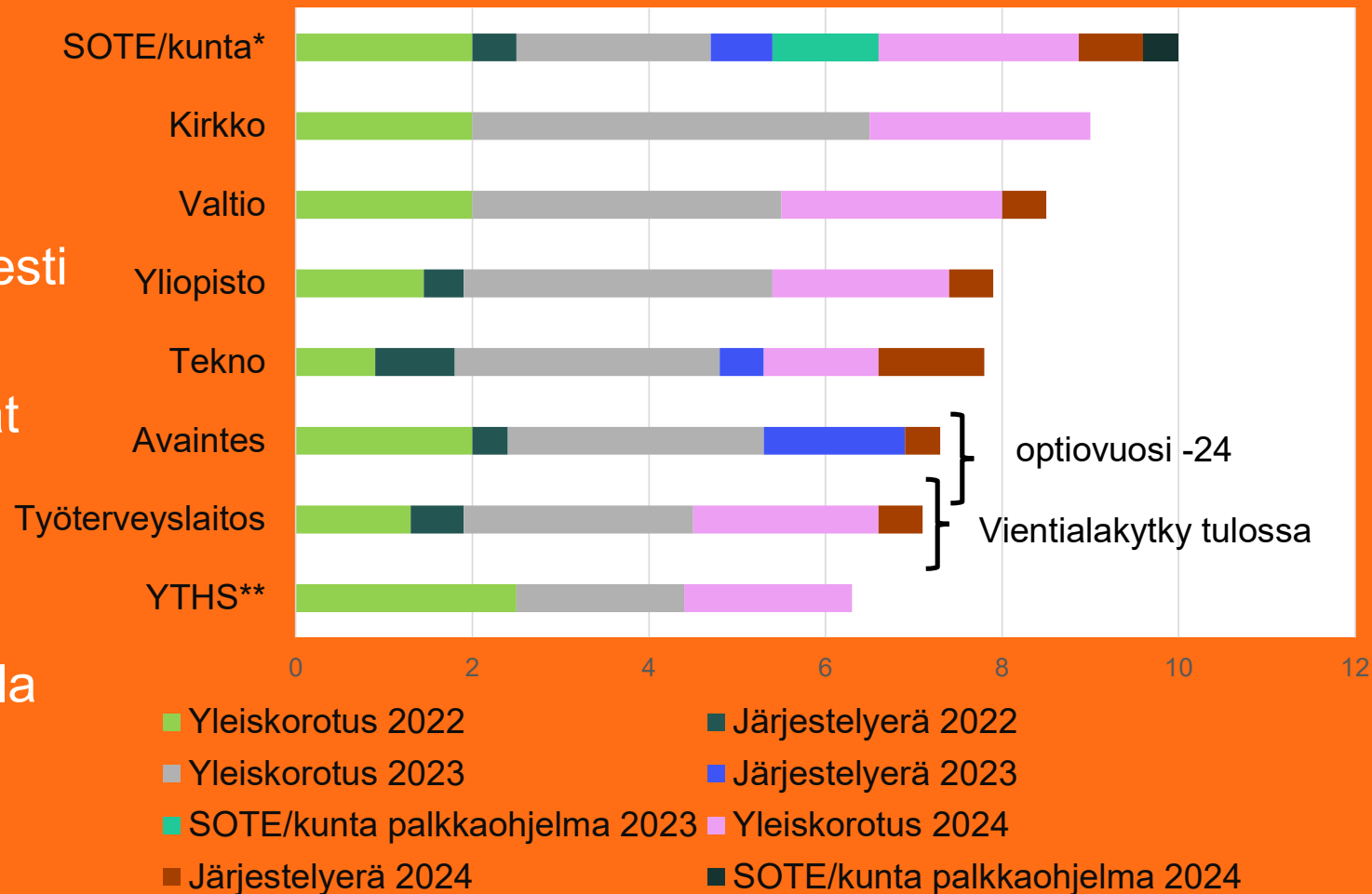
Psykologiliitto

Paikallinen erä/ järjestelyerä

- = prosenttiosuus palkkasummasta, joka jaetaan työpaikkakohtaisesti
- Kaikki eivät saa
- Neuvotteluihin osallistuvat luottamusmiehet ja työnantajan edustajat
- Esihenkilöiden rooli
- Psykologien kannattaa olla aktiivisia!

Psykologiliitto

Kertaerä/Kertapalkkio

- Neuvottelukierroksen uutuus
- ”Lohdutukseksi” inflaation kurittamille
- Maksetaan vain kerran
- Prosentuaalinen osuus kk-palkasta
- Tai tietty euromäärä
- Tai sekalinja

SOPIMUSALA	%/€	MAKSUUN
YTN tekno	12,5 %	maaliskuu
Työterveyslaitos	400 €	huhtikuu
Valtio	12,25 % Väh 500	huhtikuu
Yliopisto	12,6 % väh. 400 €	toukokuu
Hyvinvointialue	467 €	kesäkuu
AVAINTES	500 €	elokuu

Sektorikohtaisten ratkaisujen ominaispiirteitä

- Valtiota lukuun ottamatta järjestelyerät ja palkkaohjelmakorotukset ovat työnantajan päätettävissä ja kaikki eivät saa niitä
- Sote-palkkaohjelma jatkuu 2025—2027
- Kirkkoa lukuun ottamatta kaikilla aloilla maksettu lisäksi ns. kertaerä
- Kirkon ja TTL:n korotus vain vaatiosaan; kokonaiskorotus pienempi!
- Avaintes keskitetty kehittämiserä+paikallinen erä -23
- Korotusten maksamisajankohdalla vaikutus ns. kustannusvaikutukseen (=mitä ratkaisu maksaa työnantajalle)

Toisin sopiminen

- Työnantajalla (EK) pyrkyä eroon liittotason työehtosopimuksista kohti talokohtaista/henkilökohtaista sopimista
- Keskustasolla on määritelty tietty korotusprosentti ja maksuajankohta
- Luottamusmiehet ja työnantaja talokohtaisesti voivat sopia muulla tavalla jakotavan, suuruuden ja ajankohdan
- Jos sopua ei synny, maksetaan
 - Teollisuudessa yleiskorotuksena kaikille
 - Yliopistoissa (1. kertaa) työnantajan päättämällä tavalla joillekuille

Neuvottelukierroksen saavutukset

- **YTN tekno:** yleiskorotuspainotteisuus säilyi, perhevapaat tasa-arvoisiksi
- **Valtio:** korkeat yleiskorotukset, TE-toimistoille mahdollisuus saada myös virastoerä yleiskorotuksena, arkipyhäviikon lomapalkanpidätys pois
- **Kirkko:** kokemuslisäkorotus, palkkakilpailukyky selvitys
- **Yliopistot:** toisen yleiskorotuksen aikaistus, palkkausjärjestelmän kehittäminen
- **AVAINTEs:** ventialakorotukset, keskitetty kehittämis erä
- **Työterveyslaitos:** neuvottelukulttuurin paraneminen, korotustaso muita vastaava

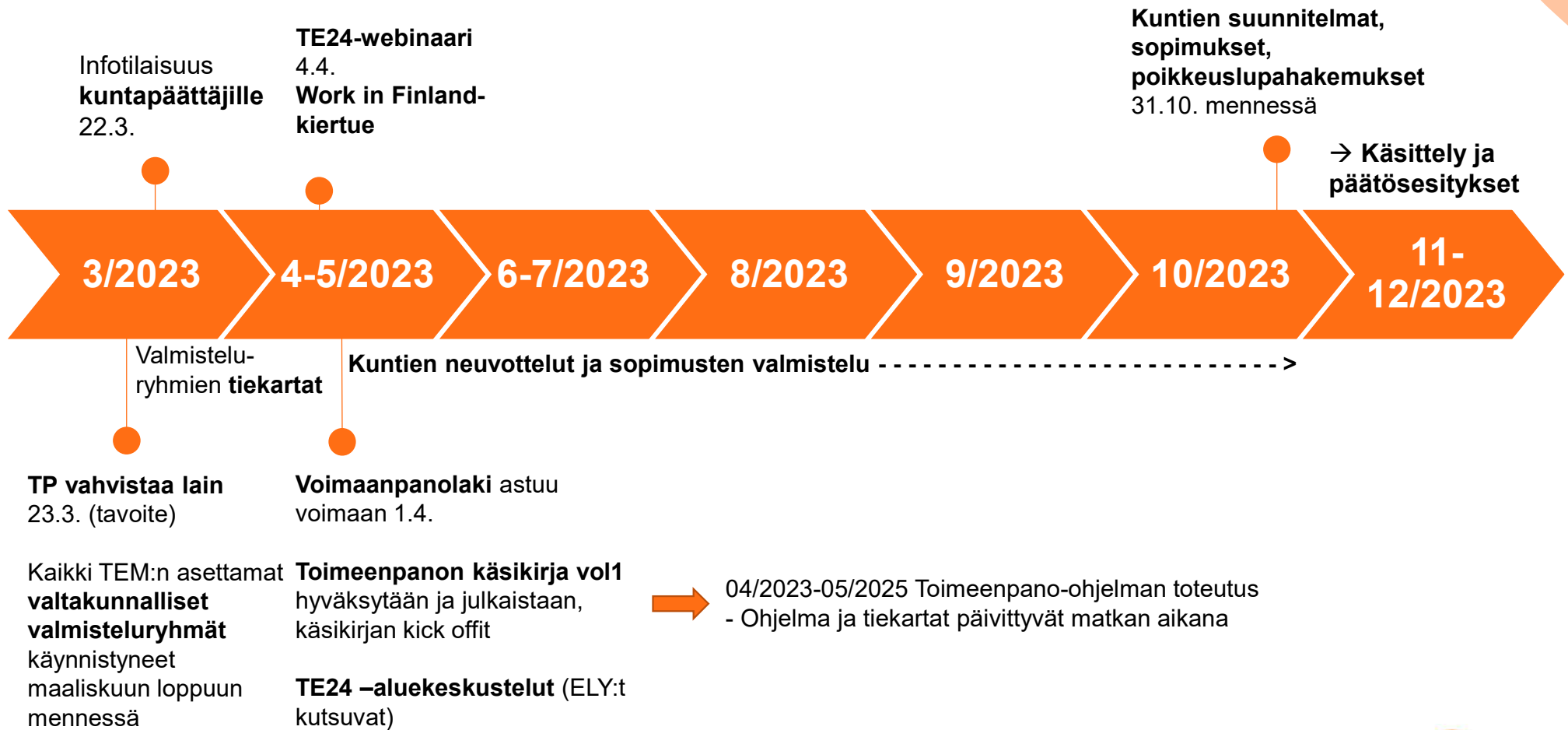

Työvoimapalvelu-uudistus 2025 – liitto on jäsenten tukena

- Työvoimapalvelut siirtyvät valtiolta kuntien hoidettaviksi vuoden 2025 alusta
- Psykologiliitto osana JUKOa ja Akavaa otti useita kertoja kantaa asiaan: hyödyt epävarmoja ja haitat todennäköisiä
- Läpimenoa ei valitettavasti onnistuttu estämään
- Nyt liitto keskittyy turvaamaan jäsentensä asemansa muutoksessa – ja kannustaa jäseniään osallistumaan valmisteluun alueellaan
- Liikkeenluovutuksessa jokaisen työsuhde säilyy
- Kunnissa noudatetaan KVTESiä, joka on psykologeille tuttu
- Uutta (heikompa) työsopimusta ei pidä allekirjoittaa!
- Psykologiosaaminen on välttämätöntä uudistuksen tavoitteiden toteutumiselle
- JUKOn valtion ja kuntien luottamusmiehet auttavat, ja liiton palvelut ovat käytettävissä
- **Muutos voi olla myös mahdollisuus kehittää omaa asemaa työelämässä ja työvoimapalveluita parempaan suuntaan!**

TE-palvelut 2024 lähiajan aikataulua

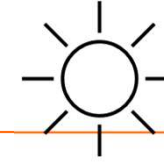

Talousnäkymät VM:n virallisen ennusteen k-2023 mukaan

VALTIOVARAINMINISTERIÖ FINANSMINISTERIET	2023	2024	2025
BKT	Supistuu -0,2 %	Kasvaa +1,3 %	Kasvaa +1,6 %
Palkat	Nousevat 4,6 % (sopimuskor. 3,9 %, loput liukumaa)	+3,8 % (2,8 %)	+ 3,1 % (2,1 %)
Inflaatio	5,5 %	2,5 %	1,6 %
Työllisyys	Alenee ennätystasoltaan -0,5 %	+0,2 %	+0,4 %
Akavalaisten ostovoima	Heikkenee -1,5 %	Kasvaa alle 3 % (2024-2025)	

Sopimus- ja neuvottelukalenteri kevät 2023

31.3.

- Yliopistot sopimus päättyy, jos irtisanotaan - irtisanottu

1.4.

- Kirkko yleiskorotus 5,0% (vain vaatipalkka)
- Valtio kertaerä väh. 500€ huhtikuun palkanmaksun yhteydessä

1.5.

- Valtio yleiskorotus 3,5%
- Yliopistot kertaerä 12,5 % maaliskuun palkasta, väh. 400 €

1.6.

- Sote yleiskorotus 1,5+0,7% ja paik. järjestelyerä 0,4+0,3% työnantajaperälauta + paik. palkkaohjelmaerä 1,2% + paik. harmonisointierä 1,5%

30.6.

- Kunta/sote kertaerä 467 €

Sopimus- ja neuvottelukalenteri syksy 2023

1.8.

- Työterveyslaitos 4% yleiskorotus (vain tehtäväkohtaiseen)

1.9.

- Kirkko yleiskorotus uusi 3 v. kokemuslisä ja 5 v. kokemuslisän korotus
- Avaintes kertaerä 500 €

1.9

- Yliopistot yleiskorotus 3,0 %

1.12

- Avaintes yleiskorotus 1,5+0,7 %

Sopimus- ja neuvottelukalenteri kevät 2024

1.2.

- Kirkko yleiskorotus 2,5% + mahd. palkkakilpailukykykorotus
- Avaintes kehittämiserä 0,4%

1.3.

- Valtio yleiskorotus (1-)2,0% ja virastoerä 0,5-1,5% yleiskorotusperälauta
- Yliopistot yleiskorotus 2,0 %

15.3.

- Avaintes 2024 korotusneuvottelujen määräaika, tai irtisanottavissa 31.3.24

1.6.

- Kunta/sote yleiskorotus 1,5 + 0,77 % ja paikallinen järjestelyerä 0,4 + 0,33 % työnantajaperälauta

1.6.

- YTHS yleiskorotus 1,9 % + mahd. ventialatakuu

1.6

- Työterveyslaitos 3 % yleiskorotus

Sopimus- ja neuvottelukalenteri syksy 2024

1.7

- Työterveyslaitos 0,5% työnantajaerä epäkohtiin ja järjestelmän kehittämiseen

30.11.

- YTN Tekno sopimuskausi päättyy

1.12.

- Yliopistot paikallinen erä 0,5 %: **UUSI ELEMENTTI** toisin sopimisen mahdollisuus/työnantajapäätöksin

Sopimus- ja neuvottelukalenteri vuosi 2025

28.2.	• Valtio sopimuskausi päättyy • Kirkko sopimuskausi päättyy	YTN Energia ja Rahoitus sopimuskaudet päättyvät
31.3.	• Yliopisto sopimuskausi päättyy • Työterveyslaitos sopimuskausi päättyy	
30.4.	• Kunta/sote sopimuskausi päättyy • Avaintes sopimuskausi päättyy	
1.6.	• Kunta/sote palkkaohjelma 0,8%	
	•	
	•	

**Kiitos ja
hyvää kesää!**

